

dobi le-to poslanca, ki ima voljo pa tudi dovolj moči, da skrbi za koristi svojih volilcev, ne pa da se suče le po volji tujcev.

Oboje nahaja se pri g. dr. Gelingsheimu in zato pozdravljamo njegovo kandidaturo, na volilcih pa je, da storé tako dne 15. apr. 1887.

„Črna vojska“, nje namen in sestava.

(Dajše.)

Ali bodo črnovojniški častniki nosili uniformo? — Častniki, ki so že v pokoju ali izven službe, obdržé uniformo, ki so jo nosili. Druge osebe pa, ki se bodo za častnike pri črnovojnikih imenovale in pridejo k redni vojski, dobé uniformo, kakor jo bo imel dotični oddelek. Častniki samostojnih črnovojniških oddelkov lahko nosijo uniformo, ki so jo kot vojaški ali civilni uradniki nosili. Lahko nosijo pa tudi v dejanski službi svojo civilno obleko; v tem slučaju pa dobé črnovojniško obvezo, častniško kapo, častniške zvezde na kolirji pri suknji, častniški portéepej na sablji in častniški vojni pas, kedar je tisti predpisan. Legitimacijski medaljon si morajo pa sami omisliti.

Kako postaneš črnovojniški častnik? — Civilne osebe, ki mislijo, da so sposobne za to, vložiti morajo za častniške službo v črni vojski pri svoji politični gospôski prošnji, ki se tako-le glasi:

Slavno c. kr. okrajno glavarstvo!

Podpisani prosi za častniško službo v črni vojski in se opira na sledeče razloge:

Rojen je dne (meseca, leta) v (rojstni kraj), ima v.....domovinsko pravico in je sedaj zasebni uradnik, inženir, poslovodja itd. pri...

Šole ima podpisani gimnazijalne (realne) in govori nemški, slovenski itd. Svetá mu je precej znanega, ker je prehodil že.....(pokrajine). Prosilec je dober telovadeč, plavač, borilec, strelec in jahač. Posebno spreten je v stenografiji, v risanju itd.

Podpisani tudi izjavlja, da hoče obiskavati kakó, že obstoječo šolo, kjer se učé aspirantje za c. kr. brambovske častnike in se hoče o določenih pogojih podvreči predpisani poskušnji.

Podpisani želi biti sprejet za častnika v kak črnovojnišk batalijon na Slovenskem.

Krstni list, domovnica, službeni dekret, gimnazijsko ali realniko spričevalo in predpisani revers so priloženi.

V.....dne..... I. I.

Kdo sklicuje črnovojnike na boj? — Cesar sam izdá povelje, da se mora črna vojska oborožiti in ob enem tudi določi, do katerega razreda. Brambovska gosposka pa na to črnovojnike skupaj skliče. Takoj, ko izda cesar povelje, objavi deželno-brambovski mini-

ster taisto c. kr. politični gospôski in brambovskim zapovedništvom po brzójavu. Od todi se povelje razglasi okrajnim političnim gosposkam, oziroma okrajnim brambovskim gosposkam, ter občinam, oziroma županstvom.

Kakor hitro se tako cesarsko povelje razglasi, mora se vsak črnovojnik takoj oglasiti pri županu tiste občine, v kateri živi. Posebej se navadno ne bodo listi nikomur pošiljali, izredno bi se pa tudi to utegnilo prigoditi. Črnovojniki, ki so zunaj avstro-ogerske državne meje, morajo takoj domu priti, kakor hitro jih povelje doide. Avstrijski podaniki, ki prebivajo na Ogerskem, so podvrženi črnovojniški dolžnosti ondi, kjer imajo domovinsko pravico, ako so odločeni namreč to svojo dolžnost izpolnjevati oboroženi v stalni armadi, pri brambovcih ali pa pri oboroženi črni vojski. Če je pa kak avstrijsk podanik, ki biva na Ogerskem, odločen le za pomožna dela pri črni vojski, njemu pa ni treba poprej domu hoditi, kakor kedar bi ga posebej klicali.

Kje se črna vojska zbira? — Črnovojniki zbirajo se, ne gledé na to, kje ima kdo domovinsko pravico, v dotični občini, kjer stanujejo. Le častniki morajo oditi vsak na svoj določeni prostor. Župan določi prostor, kjer se črna vojska zbira, kakor tudi uro. Kontrolira jo župan v društvu enega ali več občinskih odbornikov. Črnovojniški zapisniki se preberó, bolniki in tisti, ki jih ni, se zapišejo. K vsakemu shodu črne vojske morajo priti tudi vsi tisti, ki so še v teh letih, pa niso za vojsko nič več sposobni ter so pozabili ob pravem času oproščenja prositi ter vsled tega niso iz zapisnikov zbrisani.

Kdor bi se črnovojniški službi samovoljno odtegoval, navila se mu bo ura pri c. kr. brambovskem okrajnem zapovedništvu, kedar ga v pest dobó. (Dajše prih.)

Gospodarske stvari.

Hroma teleta.

Pri teletih se prikaže večkrat kaka bolezen, da človek ne vé, kaj je je krivo ali če tudi vé, ne more ji priti v okom, ker nima zdravila pri rokah, zdravnika za živino pa tudi ni blizu.

Taka bolezen je hromost, to je: tele dobi trde ude, izlasti noge mu vtrpnejo ali tudi skrivijo, členki na njih otečejo, vrat pa se krči. Tele ne mara za mleko, sope naglo in težko, iz nosnic pa mu teče zleca, s časom v obilni meri, v časih se zadela v teletu, v časih pa kar teče iz njega. Tudi mrzlica ga vije, a po životu se gorkota ne vzviša za veliko. Ako se konča bolezen s smrtjo, zvijó se teletu živci, prijema ga krč, in sliši se hrhranje. Ako

pa se vzboljšuje teletu, diši mu zopet mleko, tele vstaja ter zgubiva oteklino.

Kaj je vzrok bolezní? Največkrat je je kriva vrojena slabost života ter nastane bolezen, ako dobi tele mleko va-se, ki ni čisto zdravo. Tako pa postane mleko, ako se kravi ne daja dobra klaja, taka, kakor ji ugaja v njenih razmerah. Gotovo je, da krma, ki se kupuje, ni brez tacihi reči, ki so nezdrave in je torej ta svét čisto na svojem mestu, da si kmetovalec naj prideluje sam krepke klaje ter jo daje potlej svojim kravam mlekaricam.

Dostokrat je te bolezní tudi to krivo, da se ne daje teletu mlekovine, tistega mleka, ki jo ima krava, kedar povrže. Le-to mleko, je po naravi pač za to, da spravi teletu iz črevesa tisto smolo, ki jo prinese seboj na svet. Treba pa je po takem dati teletu brž, ko se povrže, te mlekovine.

Ozdraviti takega teleta ni lahko, redko izide po sreči. Ako se zadela v teletu, daje se vsake štiri ure teletu par žlic ricina, ki se zmeša v pol litra tople vode, dotlej, da se odpre teletu. Ako pa ima tele drisko, daje se mu 2 do 3 gramov ogljiko-kislene magnezije v četrtinki litra sladkega mleka, to pa dvekrat na den.

Da mora tele imeti suho in toplo ležišče, razumeje se samo po sebi. Vrh tega pa se riblje tele po trdih udih ali nogah z žajnico. Ako to ne pomaga, pa je menda nož najbolje zdravilo.

Laneno seme.

Setev lanú dela človeku večkrat sitnobo. Naj si izbera in izbera seme, nikoli še ni gotovo, da se prikaže potlej izpod zemlje. Laneno seme je namreč rado mrtvo in najti, katero še je živo, t. j. tako, ki bode kalelo, ima svoje težave.

Večkrat se misli, da je seme še živo, ako razpoči, kedar se ogreje do neke meje, ali to ni resnica. Iz izkušinj se vé, da razpoči staro seme, ki nima več življenja, istotako, če še ne bolj, kakor mlado, pa še živo seme. To je tudi celo lahko, kajti celo lahko je mogoče, da še suho seme ima v sebi življenje, in na robe tako, ki je že mrtvo, ima še vedno v sebi vodene ulage.

Tudi to ni gotovo znamenje, če je seme gladko in ti lahko teče iz roke. Tudi tako je celo lahko že mrtvo. Sploh tedaj ne kaže semena jemati za setev, dokler se nisi prepričal, da je še živo, to pa po naravni poti tedaj, da si ga djal poprej nekaj zrna za pokušinjo v prst, dokler se ti ni izcimilo. Posej za to le tacega na svoje polje!

Sejmovi. Dne 12. aprila v Koprivnici, v Ljutomeru, na Črni gori, v Šoštanjú, pa v Podčetrtku. Dne 14. aprila pri Novi cerkvi in v Zdolah, Dne 15. aprila pri Mariji Snež-

nici. Dne 16. aprila v Spielfeldu in istega dne v Rogatecu.

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Razpis častne nagrade.) Razumniki vseh omikanih národov paznim očesom motrijo razvoj tistega dela književnosti svoje, kateri je v prvi vrsti namenjen mlademu narastaju, ter vestno skrbé za to, da se mladini podajajo v roke po obliki in vsebini dovršene, čistim peresom in plemenitim srcem pisane zabavne in poučne knjige. Tudi v Sloven-cih se je že večkrat poudarjalo, kako potrebu-jemo mladini svoji primerneга berila in razna učiteljska in pedagogijska društva naša so večkrat ukrepala o tem in obravnavala vprašanje, kako bi se zadelala ta praznina v književnosti slovenski. To uvidevši je znani rodoljub češki in prijatelj mladine slovenske, blagorodni gosp. Ján Lego v Pragi, po županu ljubljanskem posebnemu odboru izročil sedem cesarskih cekinov v plemeniti namen, da ž njimi nagradi najboljšo povest, namenjeno slovenski mladini od dvanajstih let dalje. Navedeni znesek sedmih cesarskih cekinov pa je samó častna nagrada, katera se izplača pisatelju povesti; vrhu tega gospod Ján Lego poskrbi še za to, da pisatelj nagrajene povesti prejme za spis svoj še navadni pisateljski honorar. Pisatelj nam v svoji povesti naslikaj vzornega slovenskega mladeniča, odičenega z vsimi krščanskimi in državljanskimi vrlinami; od tiste dóbe, ko začne hoditi v šole, sprémi ga do moških let, ko stopi v praktično življenje, opiši ga živo in plastično brez moralizovanja, da bode mlada duša, videča pred seboj junaka povesti, hrepenela po njegovem vzvišenem vzgledu izpolnjevati vse dolžnosti, katere narod, cerkev in država zahtevajo od poštenega moža. Ako pisatelj takošno životopisno povest postavi v zgodovinsko zanimiv čas ter njeno dejanje odpré na take domače kraje, ki se odlikujejo po prirodni lepóti svoji, bode tem večja zasluga njegova. Povest obsezaj šest tiskovnih pól male osmerke, natisnene z navadnimi garmondskimi črkami. Rokopisi naj se pošljejo do konca tekočega leta načelniku odbora, kateri tudi povesti prisodi darilo ter pisatelju njenemu izroči častni honorar.

Za odbor:

Peter Grasselli, župan Ljubljanski, načelnik.

Iz Bizeljskega. (Vesela novica.) Redko, prav redko se oglasimo mi v vašem listu. Ali zato nikar ne mislite, da nam niste ljubi, kedar nam kaj poročate o nas. Mi smo v resnici na koncu Štajerskega, mejaši smo z našimi brati Hrvati. Ako pa mislimo na občinski zastop, kakor smo ga imeli doslej, čisto lahko bi